

УДК 343.97

 DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1286089>
С.А. МОЗОЛЬ,

доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
 Національної академії внутрішніх справ,
 кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
 м. Київ, Україна; e-mail: m_ctac@ukr.net;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2226-7908>

СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

S.A. MOZOL,

Ass. Professor, Chair of Criminology and Criminal-Executive Law,
 National Academy of Internal Affairs, Ph.D. in Law, Senior Research Assistant,
 Kijv, Ukraine; e-mail: m_ctac@ukr.net;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2226-7908>

SUBJECTS OF CRIMINOLOGICAL SECURITY

Постановка проблеми

Наразі актуальним є аналіз стану та діяльності суб'єктно-об'єктної складової системи забезпечення глобальної кримінологічної безпеки, в тому числі, й щодо безпеки окремих держав. Значимо, що кримінологічній безпеці присвячено ряд досліджень, серед яких роботи М.М. Бабаєва, С.Я. Лебедєва, О.М. Литвинова, Е.Н. Рахманової, В.А. Плешакова та інших вчених. Між тим, відповідні роботи спрямовані на обґрунтування проблеми, але не розглядають окремих питань удосконалення системи суб'єктів забезпечення кримінологічної безпеки.

Таке саме становище спостерігається й серед зарубіжних дослідників, серед яких, наприклад, Грем Фаррелл (Graham Farrell) та Кен Піас (Ken Pease), що вбачають основні аспекти кримінологічної безпеки в скороченні злочинності, забезпеченні джерел інформації та проявах у державному або приватному секторі [1]. Певний інтерес для суспільства становить й дослідження за редакцією Р.К. Липперт (Lippert R.K.), К. Уолби (Walby K.), І. Уоррен (Warren I.) та Д. Палмер (Palmer D.), в якому з використанням засобів порівняльної кримінології розглядається національна безпека, спостереження і терор в двох великих західних юрисдикціях: Канаді та Австралії, а також за їх межами [2]. Разом із тим, національна специфіка забезпечення кримінологічної безпеки накладає свої обмеження стосовно суб'єктів, що її забезпечують, тому мета статті полягає у визначенні суб'єктів кримінологічної безпеки в Україні.

Юридичне осягнення безпеки являє собою досвід суб'єктів, цілісність яких не порушена як одинична подія. Одиничність виникає в ході ідентифікації окремих станів безпеки, котрі володіють єдністю і сприймаються як подія або ситуація. Тому держава і суспільство як суб'єкти безпеки залежать від подій, в сукупності складових елементів структури безпеки. Особистість також є дійсною частиною системи безпеки цілісного суспільного стану, вона пов'язана з іншими суб'єктами безпеки так, що їх взаємні впливи впливають на систему безпеки, існуючої як нерозривне правове відношення цілого до частин. Суб'єкт безпеки існує як частина об'єкта безпеки, який є частиною суб'єкта. Сутність суб'єктно-об'єктного розуміння безпеки полягає у віднесенні і пристосуванні різних суб'єктів до об'єктів, які зберігається в цілісності. При цьому, необхідно уникати того, щоб систему безпеки в державі постійно реконструювали, приводячи у відповідність з правом. Бо "в природі найбільша істина полягає в тому, що закон взагалі існує" [3, с.55].

Суб'єктний склад системи забезпечення кримінологічної безпеки за рівнями

Забезпечення кримінологічної безпеки, як завдання державної важливості, передбачає її формалізацію, обов'язковим елементом якої є її правове регулювання та визначення суб'єктів цієї діяльності. Правове регулювання кримінологічної безпеки не може мати значного обсягу, хоча її об'єкти та суб'єкти різноманітні. Право займається головним чином завданнями, що

виникають з практичної природи суспільних відносин. Тому в праві має існувати теоретично обґрунтована класифікація суб'єктів безпеки.

Так, наприклад, В.А. Плешаков виділяє кілька рівнів [4, с.66–67], що утворюють систему державних органів, відомств, організацій, зайнятих в межах своєї компетенції проблемами забезпечення кримінологічної безпеки.

Перший рівень: органи законодавчої влади, що визначають політику і стратегію забезпечення кримінологічної безпеки особистості, суспільства, держави і законодавчий механізм реалізації цієї політики та стратегії. Другий рівень: органи виконавчої влади, що реалізують законодавчо-затверджену політику і стратегію забезпечення кримінологічної безпеки шляхом визначення основних напрямів і заходів цієї діяльності, кола відповідальних суб'єктів, виділення необхідних сил та коштів. Третій рівень: судові органи, органи прокуратури, що забезпечують дотримання законів, які регулюють відносини в цьому виді безпеки, здійснюють правосуддя та реалізують політику безпеки особистості, суспільства і держави від осіб, які вчинили злочини. Четвертий рівень: правоохоронні органи, покликані надавати необхідний оперативно-попереджувальний вплив на джерела кримінальних загроз і максимально знижувати ступінь небезпеки загроз кримінологічної безпеки, забезпечувати своєчасну кримінологічний захист об'єктів від злочинних посягань. П'ятий рівень: органи, що здійснюють адміністративно-правові, фінансові та інші режими. Шостий рівень: система державних наукових центрів, які розробляють кримінологічно безпечні технології, операції, процедури, здійснюють кримінологічну експертизу на предмет безпеки розроблювальних програм, проектів, планів. Сьомий рівень: недержавні служби безпеки (служби безпеки різних фірм, банків, корпорацій, приватні охоронні та детективні підприємства тощо), громадські організації та громадяни, котрі беруть участь у забезпеченні кримінологічної безпеки.

Отже, ґрунтуючись, всі суб'єкти забезпечення кримінологічної безпеки можна умовно розділити на державні і недержавні. У системі державних суб'єктів забезпечення кримінологічної безпеки у залежності від кола розв'язуваних задач можна виділити кілька груп органів державної влади.

Органи державної влади як суб'єкти забезпечення кримінологічної безпеки

Перша група: органи законодавчої влади, тобто представницький і законодавчий орган

України – Верховна Рада України, яка на рівні законів визначає пріоритети у захисті життєво важливих інтересів об'єктів безпеки, розробляє систему правового регулювання суспільних відносин в сфері безпеки, встановлює порядок організації та діяльності органів забезпечення безпеки, заслуховує Президента України і представників виконавчої влади з питань забезпечення безпеки країни, визначає бюджетні асигнування на фінансування органів забезпечення безпеки і федеральних програм у даній сфері, ратифікує і денонсує міжнародні договори і угоди України з питань забезпечення безпеки, визначає основні напрями та механізми забезпечення безпеки особистості, суспільства і держави як цілісного соціально-правового явища.

Також Верховна Рада України в межах повноважень, визначених Конституцією України, визначає засади внутрішньої та зовнішньої політики, основи національної безпеки, формує законодавчу базу в цій сфері, схвалює рішення з питань введення надзвичайного і воєнного стану, мобілізації, визначення загальної структури, чисельності, функцій Збройних Сил України та інших військових формувань, створених відповідно до законів України (абзац 2 статті 9 Закону України "Про основи національної безпеки України") [5].

Друга група: інститут глави держави – Президент України, включаючи Раду національної безпеки і оборони України як координаційного органу з питань національної безпеки і оборони при Президентові України. Президент визначає основні напрями діяльності країни щодо захисту життєво важливих інтересів особистості, суспільства і держави від внутрішніх і зовнішніх загроз; він здійснює загальне керівництво органами забезпечення безпеки, видає укази з питань забезпечення безпеки особистості і суспільства, приймає інші організаційно-правові заходи, спрямовані на забезпечення національної безпеки. Також Президент України як глава держави, гарант державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина, Верховний Головнокомандувач Збройних Сил України і Голова Ради національної безпеки і оборони України здійснює загальне керівництво у сферах безпеки та оборони України (абзац 1 статті 9 Закону України "Про основи національної безпеки України").

Конституцією України (ст.106) [6] Президенту надані широкі владні повноваження, що дозволяють зробити висновок про те, що він є головою

системи безпеки. Реалізацію своїх владних повноважень, з метою забезпечення безпеки Президент здійснює за допомогою:

- вибору основних напрямів і конкретних заходів внутрішньої і зовнішньої політики держави;

- призначення ключових керівників органів забезпечення безпеки, у тому числі внесення до Верховної Ради України подання про призначення Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України, призначає на посади та звільняє з посад вище командування Збройних Сил України, інших військових формувань; здійснює керівництво у сферах національної безпеки та оборони держави;

- прийняття рішень по формуванню правоохоронних та інших органів забезпечення безпеки, а також їх використання як в мирний, так і воєнний час;

- введення, при необхідності, надзвичайного стану або воєнного стану в Україні чи в окремих її місцевостях у разі загрози нападу, небезпеки державній незалежності України та оголошення загальної або часткової мобілізації;

- використання «права вето» щодо прийнятих Верховною Радою України законів (крім законів про внесення змін до Конституції України) з наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України, якщо вони суперечать його уявленням про безпеку;

- розпуску парламенту і призначення нових виборів у випадках виникнення кризи влади, яка може завдати шкоди безпеці.

Важливу роль відіграє Рада національної безпеки і оборони України, котра безпосередньо підконтрольна Президенту України. Персональний склад Ради національної безпеки і оборони України формує Президент України, відтак до її складу України за посадою входять Прем'єр-міністр України, Міністр оборони України, Голова Служби безпеки України, Міністр внутрішніх справ України, Міністр закордонних справ України. Рада національної безпеки і оборони України координує та контролює діяльність органів виконавчої влади у сферах національної безпеки і оборони, з урахуванням змін у геополітичній обстановці вносить Президенту України пропозиції щодо уточнення Стратегії національної безпеки України та Воєнної доктрини України (абзац 3 статті 9 Закону України "Про основи національної безпеки України") [5].

До того ж, Рада національної безпеки та оборони України здійснює підготовку рішень Президента України з питань забезпечення захищеності життєво важливих інтересів особис-

тості, суспільства і держави від внутрішніх і зовнішніх загроз, проведення єдиної політики в галузі забезпечення безпеки. А також розглядає стратегічні проблеми державної, економічної, суспільної, оборонної, інформаційної, екологічної та інших видів безпеки, охорони здоров'я населення, прогнозування, запобігання надзвичайних ситуацій і подолання їх наслідків, забезпечення стабільності та правопорядку.

Третя група: органи виконавчої влади – Кабінет Міністрів України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, Національний банк України, суди загальної юрисдикції, прокуратура України, Національне антикорупційне бюро України, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, Збройні Сили України, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки України, Державна прикордонна служба України та інші військові формування, утворені відповідно до законів України, органи і підрозділи цивільного захисту. Кабінет Міністрів України, який як вищий орган у системі органів виконавчої влади забезпечує державний суверенітет і економічну самостійність України, вживає заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина, обороноздатності, національної безпеки України, громадського порядку і боротьби зі злочинністю.

Кабінет Міністрів України здійснює свої повноваження відповідно до Конституції України та Закону України "Про Кабінет Міністрів України" від 27.02.2014 року № 794–VII: у сфері економіки та фінансів (п.1 ч.1 ст.20); у сферах соціальної політики, охорони здоров'я, освіти, науки, культури, спорту, туризму, охорони навколишнього природного середовища та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (п.2 ч.1 ст.20); у сферах правової політики, законності, забезпечення прав і свобод людини та громадянина (п.3 ч.1 ст.20); у сфері зовнішньої політики (п.4 ч.1 ст.20); у сфері національної безпеки та обороноздатності (п.5 ч.1 ст.20); сфері вдосконалення державного управління та державної служби (п.6 ч.1 ст.20) [7].

Такий суб'єкт безпеки як Національний банк України відповідно до основних засад грошово-кредитної політики визначає та проводить грошово-кредитну політику в інтересах безпеки України.

Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади в межах своїх повноважень забезпечують виконання передбачених Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України завдань,

здійснюють реалізацію концепцій, програм у сфері безпеки, підтримують у стані готовності до застосування сили та засоби забезпечення безпеки.

У структурі органів виконавчої влади, існують органи, що застосовують у своїй діяльності спеціальні засоби – це правоохоронні органи, які створюються і розвиваються в Україні у відповідності із законодавством, а також короткостроковими і довгостроковими загальнодержавними програмами та ведуть боротьбу із злочинністю і протидіють тероризму. Вони включають: органи внутрішніх справ та юстиції, Національне антикорупційне бюро України, Збройні Сили України, Службу безпеки України, Службу зовнішньої розвідки України, Державну прикордонну службу України та інші військові формування, утворені відповідно до законів України; органи і підрозділи цивільного захисту, котрі здійснюють заходи щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій у мирний час та в особливий період; служби ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; органи, що забезпечують безпечне ведення робіт у промисловості, енергетиці, на транспорті і в сільському господарстві; служби забезпечення безпеки зв'язку та інформації, а також інші державні органи забезпечення безпеки, що діють на підставі законодавства України.

Аналіз правових положень зазначених органів показує, що їх статус характеризується надвідомчими повноваженнями правотворчого, координаційного, методичного, контрольно-наглядового і ліцензійного (дозвільного) характеру.

Правотворчі повноваження цих органів полягають у виданні ними юридично обов'язкових нормативних актів з питань, що належать до сфери безпеки. Повноваження методичного характеру органів полягають в дачі роз'яснень, інструктивних вказівок та виданні інших актів за вчиненню суб'єктами безпечних дій, пов'язаних з реалізацією законодавства, яке регулює відносини у сфері безпеки.

Координаційні повноваження органів покликані забезпечувати узгодженість діяльності різних служб безпеки. Контрольно-наглядові повноваження полягають у праві надвідомчих органів проводити в межах своїх повноважень перевірку, здійснювати нагляд і аналізувати діяльність органів системи безпеки з точки зору як законності, так і доцільності їх дій з питань, які відносяться до забезпечення безпеки.

Ліцензійно-дозвільна діяльність полягає у видачі ліцензій (дозволів) на здійснення діяль-

ності, яка може створити кримінальну загрозу безпеці особи, суспільства і держави, або на придбання предметів чи речовин, вилучених з цивільного обороту (зброї, вибухових матеріалів тощо).

Суди загальної юрисдикції здійснюють судочинство у справах про злочини та адміністративні правопорушення, що завдають шкоди безпеці особистості, суспільства і держави.

Прокуратура України здійснює повноваження у сфері безпеки відповідно до Конституції України та Закону України "Про прокуратуру України" [8]. Вона являє собою єдину централізовану систему органів, які здійснюють від імені України нагляд за виконанням діючих на її території законів. А її функції у сфері безпеки полягають в здійсненні нагляду за додержанням прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави суб'єктами безпеки, які провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство.

Генеральний прокурор України і підлеглі йому прокурори координують діяльність по боротьбі зі злочинністю органів внутрішніх справ, органів служби безпеки та інших правоохоронних органів, що беруть участь у забезпеченні кримінальної безпеки.

У цілях забезпечення координації діяльності зазначених органів прокурор скликає координаційні наради, організує робочі групи, витребує статистичну та іншу необхідну інформацію, здійснює інші повноваження відповідно до Положення Про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією, яке затверджене спільним наказом Генерального прокурора України та керівників правоохоронних органів від 26.04.2012 року № 43/375/166/353/284/241/290/256 [9]. Також прокурор розглядає і перевіряє заяви, скарги та інші повідомлення про порушення прав і свобод людини та громадянина; вживає заходів щодо попередження та припинення порушень прав і свобод людини та громадянина, притягнення до відповідальності осіб, які порушили закон, та відшкодування заподіяної шкоди.

Недержавні суб'єкти забезпечення кримінологічної безпеки

На територіальному рівні та рівні муніципальних утворень в систему забезпечення кримінологічної безпеки входять також відповідні органи – місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, які в свою чергу також забезпечують вирішення питань у сфері безпеки, віднесених законодавством до їхньої компетенції.

Багатоаспектність проблеми кримінологічної безпеки передбачає і множинність суб'єктів її вирішення. Якщо виходити зі статті 4 Закону України "Про основи національної безпеки України", суб'єктами забезпечення безпеки можуть і повинні виступати як державні, так і недержавні структури.

Відтак, вирішення проблем кримінологічної безпеки не може бути успішним, якщо в її забезпеченні не будуть брати участь різні недержавні, громадські і інші організації та громадяни, зацікавлені у забезпеченні своєї безпеки, які сприяють державним суб'єктам у забезпеченні безпеки особистості, суспільства і держави.

Розглядаючи діяльність недержавних, громадських об'єднань і організацій щодо забезпечення кримінологічної національної безпеки, необхідно зазначити, що на них обов'язки по безпосередньому забезпеченню безпеки не покладаються, вони покликані виконувати інші функції [10, с.17]. Проте, вирішуючи завдання і виконуючи свої функції, вони беруть участь і сприяють державним суб'єктам забезпечення кримінологічної безпеки в реалізації їх завдань та функцій.

Так, у абзаці 12 статті 9 Закону України "Про основи національної безпеки України" зазначається, що громадяни України через участь у виборах, референдумах та через інші форми безпосередньої демократії, а також через органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які вони обирають, реалізують національні інтереси, добровільно і в порядку виконання конституційних обов'язків здійснюють заходи, визначені законодавством України щодо забезпечення її національної безпеки; як безпосередньо, так і через об'єднання громадян привертають увагу суспільних і державних інститутів до небезпечних явищ і процесів у різних сферах життєдіяльності країни; у законний спосіб і законними засобами захищають власні права та інтереси, а також власну безпеку [5].

Характерною особливістю всіх недержавних суб'єктів національної безпеки є те, що їх коло і статус не визначено ні в законі «Про основи національної безпеки України», ні в "Стратегії національної безпеки України". Так, у статті 4 Закону України "Про основи національної безпеки України" до суб'єктів забезпечення безпеки

поряд з державними відносять «громадян України та об'єднання громадян», однак ці поняття не розкриваються, а робиться відсилання до невизначеного законодавства, яке має визначити їх права та обов'язки. Видається, що це значне упущення законодавця, що потребує негайного усунення.

Інша характерна особливість недержавних суб'єктів кримінологічної безпеки полягає в тому, що більшість нормативних правових актів, котрі визначають їх статус та порядок діяльності, є тимчасовими або застарілими.

Обидві ці обставини перешкоджають їх становленню як повноцінних суб'єктів кримінологічної безпеки.

Висновки

Отже, система суб'єктів кримінологічної безпеки включає в себе широке коло суб'єктів як державної, так і недержавної приналежності, що породжує відомчі інтереси та взаємне суперництво. Однак їх діяльність повинна відповідати єдиній, цілеспрямованій державній політиці, і потребує координації, якої сьогодні не існує.

Взаємодія суб'єктів забезпечення кримінологічної безпеки може здійснюватися у формах взаємного обміну інформацією, спільного планування та проведення заходів, взаємного використання сил та засобів.

Міжнародна функція системи забезпечення кримінологічної безпеки України також відповідає вимогам системного об'єкта і має тенденцію до перетворення в складний комплекс політичних, військових, економічних, кримінологічних, науково-технічних та інших структурних елементів. Різні аспекти договірних взаємовідносин взаємозалежні і пов'язані з наявністю цілого ряду об'єктивних та суб'єктивних факторів, наприклад, неподільності світу і безпеки, існування глобальних проблем, в яких проявляється відома спільність інтересів усього людства і кожної держави, інтеграційних процесів у міжнародних відносинах. Облік зазначених факторів, їх взаємозв'язків, а також систематизація і узагальнення основних підходів до забезпечення кримінологічної безпеки дозволяють формувати як ідеологію побудови, так і функціонування системи глобальної безпеки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Graham Farrell, Ken Pease. Criminology and security. Loughborough University, August 2005. URL: https://www.researchgate.net/publication/28575431_Criminology_and_security.
2. Lippert, R.K., Walby, K., Warren, I., Palmer, D. (Eds.). National Security, Surveillance and Terror. Publisher Palgrave Macmillan, 2016. 348 p. 10.1007/978-3-319-43243-4.
3. Гегель Г. В. Философия права. М. : Мысль, 1990. 524 с.

4. Плешаков В. А. Криминологическая безопасность и ее обеспечение в сфере взаимовлияния организованной преступности и преступности несовершеннолетних : дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.08. М., 1998. 323 с.
5. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 № 964–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 39. Ст. 351.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794–VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 20. Ст. 619.
8. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 № 1697–VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12.
9. Положення Про координацію діяльності правоохоронних органів по боротьбі із злочинністю та корупцією : Спільний наказ Генерального прокурора України та керівників правоохоронних органів від 26.04.2012 № 43/375/166/353/284/241/290/256. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=08AEUC200B>.
10. Шипилова Л. М. Порівняльний аналіз ключових понять і категорій основ національної безпеки України : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 21.01.01. Київ, 2007. 20 с.

REFERENCES

1. Farrell, Graham, & Pease, Ken. (2005). *Criminology and security*. Loughborough University. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/28575431_Criminology_and_security (in Eng.).
2. Lippert, R.K., Walby, K., Warren, I., Palmer, D. (Eds.). (2016). *National Security, Surveillance and Terror*. Publisher Palgrave Macmillan. 10.1007/978-3-319-43243-4 (in Eng.).
3. Gegeľ, G. V. (1990). *Filosofiya prava* [Philosophy of law]. Moskva: Mysl' (in Russ.).
4. Pleshakov, V. A. (1998). *Kriminologicheskaya bezopasnost' i yeye obespecheniye v sfere vzaimovliyaniya organizovannoy prestupnosti i prestupnosti nesovershennoletnikh* [Criminological security and its provision in the sphere of mutual influence of organized crime and juvenile delinquency]. *Doktors'ka dysertatsiya thesis* (12.00.08). Moskva (in Russ.).
5. Pro osnovy natsional'noyi bezpeky Ukrayiny [On the Fundamentals of National Security of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (19.06.2003 No 964–IV). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (39). 351 (in Ukr.).
6. Konstytutsiya Ukrayiny [Constitution of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (28.06.1996 No 254k/96-VR). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, (30). 141 (in Ukr.).
7. Pro Kabinet Ministriv Ukrayiny [About the Cabinet of Ministers of Ukraine]. *Zakon Ukrayiny* (27.02.2014 № 794–7). *Ofitsiynyy visnyk Ukrayiny*, (20). 619 (in Ukr.).
8. Pro prokuraturu [About the prosecutor's office]. *Zakon Ukrayiny* (14.10.2014 № 1697–7). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 2015. (2–3). 12 (in Ukr.).
9. *Polozhennya Pro koordynatsiyu diyal'nosti pravookhoronnykh orhaniv po borot'bi iz zlochynnistyu ta koruptsiyeyu* [Regulation on Coordination of Law Enforcement Agencies for Combating Crime and Corruption]. Spil'nyy nakaz Heneral'noho prokurora Ukrayiny ta kerivnykiv pravookhoronnykh orhaniv (26.04.2012 No 43/375/166/353/284/241/290/256.) Retrieved from: <http://consultant.parus.ua/?doc=08AEUC200B> (in Ukr.).
10. Shytilova, L. M. (2007). *Porivnyal'nyy analiz klyuchovykh ponyat' i katehoriy osnov natsional'noyi bezpeky Ukrayiny* [A comparative analysis of key concepts and categories of the basis of Ukraine's national security]. *Kandydats'ka dysertatsiya thesis* (21.01.01). Kyiv (in Ukr.).

Надійшла 29.03.2018

РЕКОМЕНДОВАНЕ ЦИТУВАННЯ (RECOMMENDED CITATION), АНОТАЦІЇ (ABSTRACTS)

Мозоль С. А. Суб'єкти забезпечення криминологічної безпеки. Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2018. № 2. С. 74–80. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2018_2_11.pdf

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1286089>

Досліджена система суб'єктів криминологічної безпеки, яка включає в себе широке коло суб'єктів як державної, так і недержавної приналежності, що породжує окремі, відомчі інтереси та взаємне суперництво. Показано, що їх діяльність повинна чітко вписуватися в русло єдиної, цілеспрямованої державної політики, і тому вона потребує координації.

Ключові слова: криминологічна безпека; забезпечення криминологічної безпеки; суб'єкти забезпечення криминологічної безпеки

***

Мозоль С.А. Субъекты обеспечения криминологической безопасности

Исследована система субъектов криминологической безопасности, которая включает в себя широкий круг субъектов как государственной, так и негосударственной принадлежности, что порождает отдельные, ведомственные интересы и взаимное соперничество. Показано, что их деятельность должна четко вписываться в русло единой, целенаправленной государственной политики, и поэтому она нуждается в координации.

Ключевые слова: криминологическая безопасность; обеспечение криминологической безопасности; субъекты обеспечения криминологической безопасности

***

Mozol S.A. Subjects of Criminological Security

The system of subjects of criminological safety, which includes a wide range of subjects of both state and non-state affiliation, which gives rise to separate, departmental interests and mutual rivalry, is explored. It is shown that their activities should be clearly in line with a single, targeted state policy, and therefore it needs coordination. The basis of the system of subjects of criminological safety by V.A. Pleshakov, which lists the seven levels of subjects that directly from the system of state bodies, departments, organizations, engaged within its competence with the problems of providing criminological security. Among them, the legislative authorities; executive bodies; judicial bodies and prosecutor's offices; police; bodies carrying out administrative, legal, financial and other regimes; system of state scientific centers; non-state security services (security services of various companies, banks, corporations, private security and detective enterprises, etc.), public organizations and citizens. The subjects of the provision of criminological security are conditionally divided into state and non-state, among which are the Verkhovna Rada of Ukraine, the President of Ukraine, the National Security and Defense Council of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, ministries and other central executive authorities, the National Bank of Ukraine, courts of general jurisdiction, the Office of the Prosecutor of Ukraine, the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine, local state administrations and local self-government bodies, the Armed Forces of Ukraine, the Security Service of Ukraine, the Foreign Intelligence Service of Ukraine, the State Border Service of Ukraine and other military formations formed in accordance with the laws of Ukraine, bodies and civil defense units. It is shown that the activity of the system of subjects of criminological safety should correspond to a single, targeted state policy, and needs coordination.

Key words: criminological security; providing the criminological security; subjects of providing the criminological security